

[Peter Jørgensen.]

gennemført i nær fremtid. Finansministeren har ved fremsættelsen af det nye skatte-lovskompleks givet os løfter om ikke at indføre nye skatter inden 1. april 1967, og jeg synes, det er rimeligt, at vi bruger den tilmålte tid til en løsning af disse problemer — jeg tænker dog i denne forbindelse ikke på den såkaldte afgiftsbuket, der er forelagt folketinget.

Blandt de ting, vi også må se på i den forbindelse, er den henvendelse som administrationsrådet har sendt til regeringen, og hvori man gør opmærksom på, at en række af de tilskud, skatter og afgifter, indviklede refusionsordninger, undtagelsesbestemmelser m. v., som vi indfører, ikke står i et rimeligt forhold til det, det er hensigten at opnå, og at de medfører et urimeligt administrationsbesvær. Efter min mening er det en vigtig opgave, at man snarest går i gang med at gennemgå alle love og bestemmelser af denne karakter med henblik på at finde frem til den mest hensigtsmæssige administration. Fra socialdemokratiets side er vi interesserede i at få et administrationsapparat, der fungerer effektivt og billigt.

Når vi nu igen skal have en diskussion om betimeligheden af, at de offentlige udgifter stiger mere end de private, ville det være opløftende, om denne diskussion kunne drejes ind på spørgsmålet om det samfund, vi ønsker i fremtiden, og på hvilken måde vi ønsker at nå til dette samfund, således at diskussionen ikke som så ofte før ender i almindelig sur skatteborgerargumentation.

En ting, som karakteriserer udviklingen, er samfundets forvandling mod det mere serviceprægede. Man har tal, som viser, at omkring 70 pct. af USAs befolkning befinder sig i servicefagene og kun ca. 30 pct. i de såkaldte produktive erhverv. Det er en udvikling, som også vil kendetegne det danske samfund fremover. En lang række af de tjenesteydelser, befolkningen vil modtage i et sådant samfund, ydes bedst og billigst på kollektiv basis, og det er en af grundene til, at den andel, der går gennem det offentlige kanaler, absolut vil blive større.

En anden grund til denne udvikling kan man finde i en undersøgelse, der er foretaget af OECD. I denne undersøgelse har man prøvet at finde ud af, hvilke faktorer der

har betydning for produktionens udvikling. Man kommer i denne undersøgelse til, at kapitalinvesteringer og arbejdskraften kun yder et bidrag på 1-2 pct. af en økonomisk vækst i samfundet på ca. 5 pct., medens de øvrige 3-4 pct.s produktionsstigning skyldes uddannelse, forskning, strukturtilpasning, tekniske fremskridt o. s. v. Erkendelsen heraf har også herhjemme ført til, at vi forsøger at opbygge et tidssvarende undervisningssystem og samtidig har givet øget støtte til forskningen. Det står vel også klart for enhver, at en meget væsentlig del af disse opgaver bedst og billigst løses af det offentlige. Selv om der bag øgede investeringer i uddannelse ligger klare produktive synspunkter, må dette synspunkt dog ikke alene præge vore overvejelser med hensyn til investeringerne i uddannelsen. En øget uddannelse repræsenterer i sig selv en værdi og en målsætning for det moderne menneskes udvikling og tilpasning til fremtidens samfund.

Nu er der jo også udgifter på statsbudgettet, som mindre har relation til fremtiden, og som repræsenterer de mere aktuelle behov. Ændringen fra bondesamfund til industrisamfund på så kort et åremål kræver meget betydelige engangsinvesteringer. Tilvæksten til byerne vil naturligvis ikke fortsætte i samme tempo som hidtil, og der vil ikke være behov for at skaffe nye arbejdspladser i de kommende år i samme tempo som i de nærmest forgående år. Støtten til landbruget er blevet en tung belastning på statsbudgettet, men vil naturligvis også have midlertidighedens præg. Endelig må man jo ønske, at den internationale udvikling går i en sådan retning, at forsvarsudgifterne kan nedsættes.

Der er alt i alt tilstrækkelig gode grunde til, at det offentlige udgifter stiger i det omfang, som vi har set det i de seneste år. Oppositionen har jo også klart forudset dette ved på en række områder at foreslå yderligere udgifter. At man så ikke har villet være med til at finansiere disse udgifter er naturligvis beklageligt.

Et er imidlertid planlægningen på længere sigt og sammenspillet mellem det offentlige og det private i den økonomiske udvikling, et andet er den øjeblikkelige økonomiske situation. Det har ikke været muligt for regeringen i det forløbne år at få lov til